

Вступ

У кожного навчального закладу своя дата народження, родовід, своя Історія.

Народження вищого навчального закладу, як правило, визначають обставини: виробничі, економічні, соціальні, історію – люди: керівники закладів, факультетів, кафедр, професорсько-викладацький склад, студентство.

Друга половина XIX століття знаменувала собою бурхливий розвиток Придніпровсько-Донецького промислового регіону. Залізна руда Криворіжжя, марганцеві руди Нікопольського родовища, вугільний Донецький басейн, з'єднаний з Придніпров'ям залізницею, обумовили зародження й розвиток гірничої, вугільної та металургійної промисловості Півдня.

Відчувалася гостра потреба в грамотних інженерних кадрах.

Четвертого червня 1899 р., перебуваючи в літній резиденції в Петергофі, цар Російської Імперії Микола II на клопотанні Державної Ради про відкриття в Придніпров'ї гірничо-заводського ВНЗ написав: „Быть по сему”. Так у Катеринославі народився перший в Україні гірничо-металургійний ВНЗ – Катеринославське вище гірниче училище (КВГУ).

Пізніше КВГУ перейменували в Катеринославський гірничий інститут ім. Петра Великого, в роки радянської влади – в Дніпропетровський гірничий інститут (ДГІ) ім. Артема.

У 30-ті роки минулого століття, в період індустріалізації народного господарства, металургійна промисловість бурхливо розвивається, що вимагає подальшого розвитку

мережі навчальних закладів, їх спеціалізації. 17 квітня 1930 р. ВРНГ СРСР приймає рішення про утворення Дніпропетровського металургійного інституту (ДМетІ) – на базі металургійного факультету ДГІ.

Велика Вітчизняна війна радянського народу проти фашистської Німеччини стала важким випробуванням для студентської молоді, фронту потрібні були солдати, народному господарству – робочі руки; мільйонам юнаків та дівчат довелося відкласти навчання до кращих мирних днів, відстань до яких здавалася тоді дуже великою, невизначеною...

У 1945-му відгрімилі довгоочікувані переможні салюти. Із загостреним прагненням до навчання за парти тепер вже вечірніх шкіл та технікумів поверталися фронтовики, робітнича молодь. Тягнулася робітнича молодь металургійних підприємств м. Запоріжжя й до вищої освіти, проте вищого навчального закладу металургійного профілю в місті не було. Так постало питання про відкриття в м. Запоріжжі вечірнього факультету Дніпропетровського металургійного інституту (ЗВФ ДМетІ), який і почав функціонувати з осені 1959 р.

Вечірній факультет, який вже полюбився молодим робітникам, підтримали міські мешканці та місцева влада. Тому він стрімко нарощував матеріальну базу, викладацький потенціал.

Вже на початку 1966 р. факультет було перетворено в Запорізький філіал (ЗФ ДметІ) з денною та вечірніми формами навчання, а на початку 1976 р. – у самостійний Запорізький індустріальний інститут (ЗІІ); у 1994 р. ЗІІ перейменували в Запорізьку державну інженерну академію (ЗДІА).

Молодий запорізький ВНЗ успадкував кращі традиції своїх попередників: ДГІ та ДМетІ. Навчальну та наукову роботу проводили представники тих всесвітньо відомих наукових шкіл, які в свій час очолювали академіки: М. А. Павлов, Л. В. Писаржевський, А. І. Бродський, А. П. Чекмарьов, З. І. Некрасов, К. Ф. Стародубов, В. Н. Свечніков, К. П. Бунін, С. Н. Кожевников, А. Н. Динник, професори С. І. Хитрик, А. Д. Готліб, В. І. Лапицький, С. Т. Ростовцев, Н. С. Щиренко та інші.

Очолював ЗВФ, ЗФ ДМетІ, Запорізький індустріальний інститут енергійний, цілеспрямований вчений Ю. М. Потебня. Йому належить ініціатива розвитку вечірнього факультету та перетворення його на самостійний навчальний заклад, йому ж, без сумніву, належать заслуги в створенні матеріальної бази.

Підтримка заступників та соратників: В. С. Гавриша, П. М. Острика, Г. О. Молотова, І. П. Казачкова, О. І. Сапка та ін., всебічна підтримка викладацького складу та студентства дозволили не лише створити належну матеріальну базу, а й належним чином організували навчально-виховну роботу, наукові дослідження, організаційну та громадську роботу на рівні провідних ВНЗ, що неодноразово відзначалося наказами та нагородами Мінвузу України.

Сьогодні ЗДІА – вищий навчальний заклад IV-го, найвищого, рівня акредитації. Тут створені всі умови для результативного навчання, побуту та відпочинку.

До послуг студентства:

- чотири навчальні корпуси зі світлими аудиторіями загальною площею понад 28 тис.кв.м;
- дві дев'ятиповерхівки прекрасно обладнаних гуртожитків;
- спортивно-оздоровчий комплекс на березі р. Дніпро, який включає:

- спортивний корпус для підготовки спортсменів вищої кваліфікації;
- літній санаторій-профілакторій;
- спальний корпус;
- їдальню на 240 місць;
- літні добре обладнані спортивні майданчики;
- базу відпочинку в смт. Кирилівка на березі Азовського моря;
- зимовий санаторій-профілакторій.

Студенти металургійного та гідроенергетичного коледжів, що входять до складу академії, також мають гарну матеріальну базу: до їх послуг навчальні приміщення загальною площею понад 20 тис.кв.м та гуртожитки загальною площею близько 7 тис.кв.м.

Сучасна матеріальна база ЗДІА комп'ютеризована, в лабораторіях та кабінетах академії понад 1000 комп'ютерів, функціонує інформаційно-обчислювальний центр, в лабораторіях використовуються діючі моделі, промислове обладнання. В академії на 8 факультетах та в двох коледжах – металургійному та гідроенергетичному – навчається близько 14 тисяч студентів, з них понад 5 тисяч на денній формі навчання. Працює факультет післядипломної освіти.

Понад 50% професорсько-викладацького складу мають науковий ступінь доктора та кандидата наук та вчені звання професора чи доцента; традиційно високою є ефективність наукових досліджень, що забезпечує оновлення і поповнення викладацьких кадрів: лише за останні п'ять років захистили докторські дисертації 7 викладачів, кандидатські – 43.

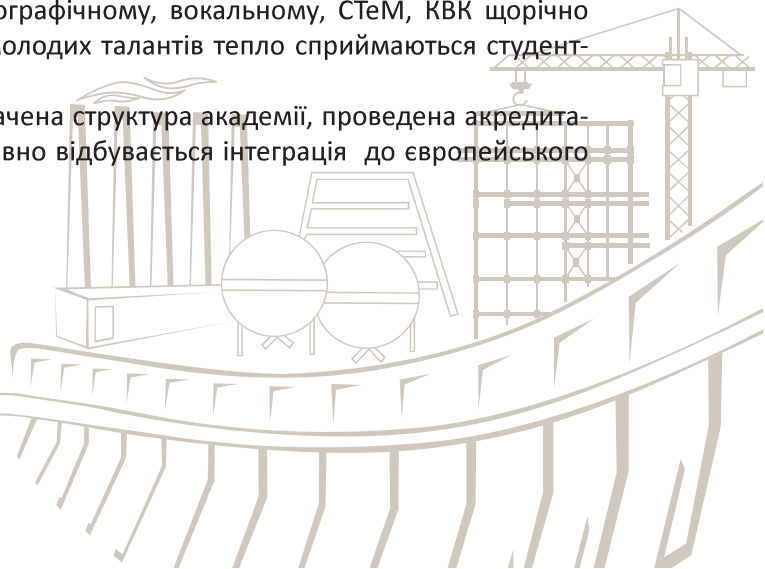
Серед викладачів академії – лауреати державних премій, заслужені працівники вищої школи.

Впродовж багатьох років ЗДІА готує спеціалістів для зарубіжних країн, що розвиваються; загалом підготовлено близько 800 інженерів для країн Європи, Азії, Африки, Латинської Америки. Академія підтримує ефективні зв'язки з ВНЗ Німеччини, США, Польщі, Росії, Тунісу, Сирії, Йорданії, Марокко. Широко практикуються стажування, спільні конференції, семінари тощо.

Далеко за межі м. Запоріжжя сягнула спортивна слава академії. Гордістю її стали олімпійські чемпіони: Ю. Лагутін, С. Кушнирук, М. Іщенко, О. Резанов, В. Лутаєва, 5 студентів стали заслуженими майстрами спорту, 124 – майстрами спорту міжнародного класу, понад 250 – майстрами спорту та понад 5000 отримали спортивні розряди; спортивні команди ЗДІА – неодноразові призери українських та міжнародних спортивних ігор.

Справжнім осередком культурно-масової роботи стає студентський „Центр мистецтв”. У різноманітних гуртках: хореографічному, вокальному, СТеМ, КВК щорічно займаються сотні студентів; виступи молодих талантів тепло сприймаються студентством академії.

За останні роки більш чітко визначена структура академії, проведена акредитація за 4 рівнем, планомірно та інтенсивно відбувається інтеграція до європейського освітнього простору.

Керівники вищого навчального закладу

Гірничий інженер
С. Н. Сучков
Перший директор КВГУ
(з 1899 р.)

Академік АН СРСР
Л. В. Писаржевський
Один з директорів ДГІ
(1923–1926 рр.)

Професор
М. Ф. Ісаєнко
Ректор ДМетІ
(1973–1970 рр.)

Член-кореспондент
АН України,
Професор **Г. Г. Єфименко**
Ректор ДМетІ
(1970–1973 рр.)

Професор **Ю. М. Потебня**
Декан ЗВФ ДМетІ (1960–1965 рр.)
Директор ЗФ ДМетІ
(1966–1975 рр.)
Ректор ЗІІ (1976–1983 рр.)

Професор **М. П. Ревун**
Ректор ЗІІ – ЗДІА
(1983–2003 рр.)

Професор **В. І. Пожувєв**
Ректор ЗДІА з 2003 р.